

Презентація на тему: «Психологія особистості»

Виконала:

Студентка НДУ

Драгун Діана

План

- Поняття “індивід”, ”особистість”, ”індивідуальність”.
- Характеристика особистості. Поняття про розвиток особистості
- Поняття про темперамент
- Характер, його сутність, структура
- Поняття про здібності,ї їх класифікація

Поняття “індивід”, “особистість”, “індивідуальність”

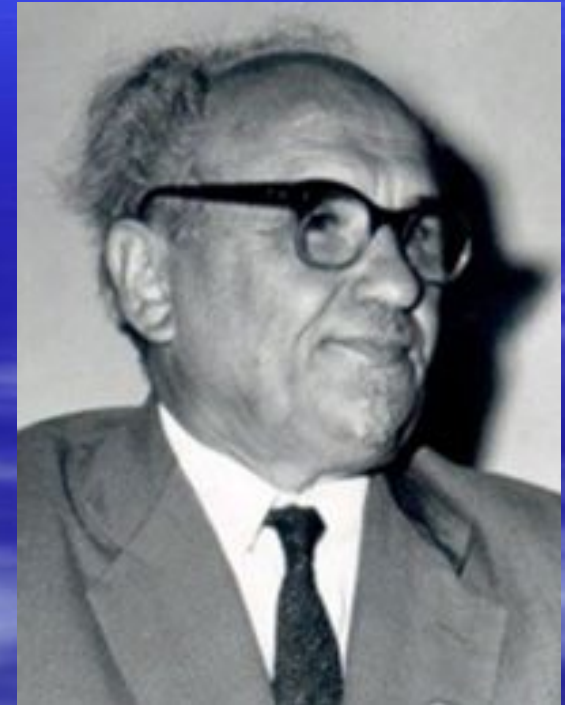
Людина		
Індивід -Група крові,структура тіла -Будова мозку -Темперамент -здатки	Особистість -Характер -Здібності -Інтелект -Мотивація -самосвідомість	Індивідуальність -ставлення -рівень розвитку
Народжуються	Стають у соціумі	Несхожість на інших

- Індивід – це людська біологічна основа розвитку особистості у певних соціальних умовах.
- Особистість – це свідомий індивід, який посідає певне місце у суспільстві і виконує ту чи іншу соціальну роль або функцію.
- Індивідуальність – це неповторне поєднання психологічних особливостей і рис людини, що визначає її своєрідність і несхожість на інших людей.
- Соціальна роль – нормативно схвалений зразок поведінки, якого інші люди очікують від кожного, хто займе дану соціальну позицію:
 - Син/ донька
 - Брат/ сестра
 - Внук/ внучка
 - Сусід
 - Товариш
 - Студент
- “Я” – концепція – відносно стійка система уявлень особистості про себе.

Характеристика особистості.

Поняття про розвиток особистості

- Психологічна структура особистості:
- -спрямованість особистості (домінують потреби та цілі) ;
- - індивідуально-психологічні властивості (темперамент, характер) ;
- - мотиви(інтереси, переконання, ідеали, звички, установки) ;
- - можливості особистості (здібності, знання, уміння, навички) ;
- -система саморегуляції;
- -психічні процеси.
- Розвиток особистості - це безперервний процес, що виявляється у кількісних та якісних змінах людської істоти:
- - кількісні та якісні зміни відбуваються протягом усіх етапів онтогенезу (індивідуальний розвиток дитини від народження до смерті) ;
- -онтогенез психіки відбувається не по прямій, а по спіралі. Кожна нова психічна структура виникає на основі попередньої.
- Процес становлення особистості здійснюється як "саморух", якому властива суперечність зовнішніх та внутрішніх умов.

Г.С. Костюк

- Зовнішні умови визначаються природним і суспільним середовищем.
- Зовнішнє, об'єктивне, соціальне засвоюється індивідом і стає внутрішнім, суб'єктивним, психічним, яке визначає його нові відношення до зовнішнього світу.
- Інтеріоризація - перетворення зовнішніх практичних дій у внутрішні розумові дії (здатність оперувати об'єктами в образах, думках, їх перетворення (навички та читання).
- Екстеріоризація за допомогою якого здійснюється об'єктивація внутрішнього, його перехід у зовнішній план діяльності.
- Кризові періоди - переломні пункти у розвитку, знаменуючі відмирання старого і народження нового.

- 1 рік - криза довіри
- 3 рік - формування мотиваційної сфери
- 7 рік - народження соціального "Я"
- 12-14 - підлітковий вік
- 18-20 - прагнення самостійності
- 27-29 - пора зрілості
- 35-37 - середнього віку(переоцінка цінностей)
- 53-55 - передпенсійний вік
- 65-67 - пенсійний вік

Поняття про темперамент

- **Темперамент** (лат. *temperamentum* — «належне співвідношення частин») — вроджена стійка властивість людської психіки, одна з найважливіших структурних одиниць психодинамічної організації психічної діяльності, що визначає реакцію людини на інших людей та на події, що з нею відбуваються.
- Темперамент є індивідуальною особливістю динаміки (інтенсивності, швидкості, емоційного забарвлення) психічних процесів та станів.
- Темперамент становить основу розвитку характеру. З фізіологічної точки зору, темперамент — тип вищої нервової діяльності людини.
- Темперамент характеризує динамічність особистості, але від нього не залежить її спрямованість, моральні якості, переконання, зацікавлення, розумові задатки й здібності.
- Властивості типів темпераменту, які негативно позначаються на якості діяльності:
- **Сангвінік**: схильність сангвініка до захоплення новим, до нудьги при одноманітній, хоча й важливій діяльності, постійний потяг до незвичного, погана зосереджуваність та концентрація на чомусь одному, легке відволікання уваги на зовнішні впливи знижує активність у діяльності. Їхня безтурботна веселість є сприятливою щодо безвідповідальності, неорганізованості, низької дисципліни.
- **Холерик**: неврівноваженість холерика шкодить там, де потрібно виявити стриманість, терплячість. Їх емоційна вибуховість, дратівливість, роздратованість деструктивно впливають на взаєморозуміння з колегами, керівниками, підлеглими, клієнтами, адже це провокує конфлікти.
- **Флегматик**: надто повільний темп рухів, монотонне мовлення, низька мобілізація флегматика не сприяє успішності діяльності, де потрібно виявити рухливість, швидкість впливу та реакції.
- **Меланхолік**: слабкість збудливості та гальмівні дії, що властиві меланхоліку, спричиняють боязкість, нерішучість, перешкоджають встановленню контактів з іншими. Вони швидко виснажуються, характеризуються надмірною тривожністю та розгубленістю.
- Властивості типів темпераменту, які негативно позначаються на ефективності діяльності, можуть значною мірою компенсуватись. Основним чинником є мотивація та похідні від неї самоорганізація та саморегуляція. В такому випадку виробляється ефективний індивідуальний стиль діяльності. Однак, є такі спеціальності, в яких невідповідні їм темпераментальні властивості компенсувати не можливо.

Властивості темпераменту

- **Сенситивність** (лат. *sensus* — відчуття) — міра чутливості до явищ дійсності, що мають стосунок до особистості. Рівень цієї властивості визначається співвідношенням потужності значущих для суб'єкта зовнішніх впливів та інтенсивністю його реакцій на ці впливи. Б. Г. Ананьєв вважав, що сенситивність пов'язана з орієнтувальною рефлексорною діяльністю і є складовою структури темпераменту. Сенситивність, на його думку, являє собою загальну, порівняно постійну особливість особистості, яка є характерною ознакою типу нервової системи людини і яка впливає на схильність людини до різних видів діяльності. Висока сенситивність притаманна меланхолікам, менш сенситивні — сангвініки.
- **Реактивність** (лат. *re* — проти і *activus* — діючий) — це особливість реагування особистості на різноманітні подразники, що впливає на темп, силу та форму відповіді, а найяскравіше — на емоційну вразливість, і відбивається на ставленні особистості до навколишньої дійсності та до самої себе. Реактивність як особливість темпераменту яскраво виявляється при психічних травмах. Високий рівень реактивності притаманний холерикам, низький — флегматикам.
- **Пластичність** (грец. *plasticos* — скульптурний) виявляється в здатності швидко пристосовуватися до обставин, що постійно змінюються. Певні сторони психічної діяльності перебудовуються або компенсуються завдяки пластичності вищої нервової діяльності. Пластичними є лише сангвініки.
- **Ригідність** (лат. *rigidus* — застиглий) — особливість, протилежна пластичності, це складність або нездатність перебудовуватися при виконанні завдань, якщо цього вимагають обставини. У пізнавальній діяльності ригідність виявляється в повільній зміні уявлень при зміні умов життя, діяльності; в емоційному житті — в загальмованості, млявості, нерухливості почуттів; у поведінці — в негнучкості, інертності мотивів поведінки та морально-етичних вчинків за всієї очевидності їх недоцільності. Ригідність притаманна для холериків, флегматикам та меланхоліків.
- **Резистентність** (від лат. *resistentia* — опір, протидія) — міра здатності чинити опір негативним або несприятливим обставинам. Досить яскраво ця особливість виявляється в умовах стресу, при значній напруженості в діяльності.
- **Інтровертність** (лат. *intro* — всередину та *versio* — повертати) та **екстравертність** (лат. *extra* — зовні та *versio* — повертати). Спрямованість реакцій та діяльності особистості назовні, на інших — це екстравертність, а на самого себе, на свої внутрішні стани, переживання, уявлення — інтровертність. Екстраверсія та інтроверсія як властивості темпераменту — це вияви динамічних, а не змістовних сторін особистості. Холерики і сангвініки — екстраверти, а флегматики й меланхоліки — інтроверти.

Характер, його сутність, структура

- Характер- це сукупність постійних індивідуально-психологічних властивостей людини, які виявляються в її діяльності та суспільній поведінці, ставленні до колективу, інших людей, праці, навколишньої дійсності та до самої себе.
- Характер найбільш тісно пов'язаний з темпераментом, що, як відомо, визначає зовнішню, динамічну форму вираження сутності людини.
- Характер людини можна зрозуміти тільки в її суспільній діяльності, суспільних відносинах.
- Про характер людини робимо висновок і по тому, як вона мислить і поводить себе за різних обставин, якої думки вона про інших людей і про саму себе, в який спосіб здебільшого поводить себе.
- Знати характер людини дуже важливо. Це дає можливість передбачати, як людина буде себе поводити за певних умов, чого від неї можна чекати, як вона виконуватиме дані їй доручення.

- Характер як одна з істотних особливостей психічного складу особистості є цілісним утворенням, що характеризує людське "Я" як єдність. Розуміння характеру як єдності його рис не виключає виокремлення в ньому деяких ланцюгів з метою глибшого пізнання його сутності. І. П. Павлов, не заперечуючи цілісності характеру, обстоював необхідність виокремлення його структурних компонентів.
- Визначити структуру характеру означає виокремити в ньому головні компоненти, без яких цілісність характеру уявити не можна.
- У структурі характеру потрібно виокремлювати зміст і форму. Зміст характеру особистості визначають суспільні умови життя та виховання. Вчинки людини завжди чимось мотивуються, на щось або на когось спрямовуються.
- Але за формою наміри, прагнення реалізуються по-різному. Це залежить і від обставин, ситуацій, в яких перебуває людина, і від властивостей її характеру, особливо від темпераменту.
- У структурі характеру виокремлюють такі його компоненти:
 - 1. спрямованість
 - 2. переконання
 - 3. розумові риси
 - 4. емоції
 - 5. волю
 - 6. темперамент
 - 7. повноту
 - 8. цілісність
 - 9. визначеність
 - 10. силу
- Спрямованість є головною складовою структури характеру особистості. Вона виявляється у вибіркового позитивному або негативному оцінному ставленні особистості до вчинків і діяльності людей і до самої себе. Залежно від домінуючих матеріальних або духовних потреб, ціннісних установок особистості, інтересів і вподобань життя одних людей наповнене корисною діяльністю, вони невтомно працюють та виконують громадський обов'язок. Рушієм їх вчинків є гуманність, оптимізм, контактність.

Поняття про здібності, і їх класифікація

- **Здібності** — це здатність чи компетентність людини виконувати певний вид роботи на певному якісному рівні. Видатні здібності можна вважати "талантом". Здібності не зводяться до знань, умінь і навичок, що є у людини, але вони забезпечують їх швидке надбання, фіксацію й ефективно практичне використання.
- **Задатки** — це потенційні можливості, що виявляються в діяльності, яка не може існувати без них.
- Кожна здібність становить складну синтетичну якість людини, в якій поєднуються окремі психічні властивості: чутливість, спостережливість, особливості пам'яті, уяви, мислення і т.д.
- Види здібностей:]
- **Загальні** (впливають на успішність людини в різних видах діяльності. До них, наприклад, відносяться розумові здібності, тонкість та точність ручних рухів, розвинена пам'ять, досконала мова тощо);
- **Спеціальні** (визначають успішність людини в специфічних видах діяльності, для яких потрібні особливі задатки і їх розвиток. Це математичні, лінгвістичні, літературні, художні, спортивні здібності. Наприклад, серед важливих складових літературних здібностей можна назвати: багатство, глибину, яскравість уяви, пам'яті, фантазії, образного мислення; багатий словниковий запас тощо);
- **Теоретичні** (визначають успішність людини в абстрактно-теоретичних міркуваннях);
- **Практичні** (виявляються у конкретних, практичних діях);
- **Навчальні** (визначають успішність людини в навчанні та вихованні, засвоєнні нею знань, вмінь, навичок, формуванні якостей особистості.);
- **Творчі** (визначають можливість відкриттів і винаходів, створення нових предметів матеріальної і духовної культури).

Дякую за увагу!!!